

پیش‌نویس راهبردهای جمعیت دفاع از ملت فلسطین

اصطلاحات و تعاریف

چشم‌انداز

هر نهادی برای دستیابی به آرمان‌های خود بایستی «راهنمای عمل» داشته باشد، این راهنمای عمل به زبان برنامه، سند چشم‌انداز است. چشم‌انداز ما را به ساحتی مطلوب با توجه به امکانات، فرصت‌ها و محدودیت‌ها رهنمون می‌سازد.

چشم‌انداز، عبارت است از ارائه گزاره‌هایی خردمندانه درباره آینده و تفسیر این گزاره‌ها به گونه‌ای که به عمل آگاهانه و به فرآیندهای یادگیری جمعی و پاسخ‌گویی به چالش‌های آینده کمک نماید. در ارائه این گزاره‌ها، چشم‌انداز، بر آمیزه‌ای از ارزش‌دآوری‌های مبتنی بر ایدئولوژی نظام و واقعیت‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جامعه تکیه دارد.

چشم‌اندازها به همان میزان که از لحاظ دامنه زمانی، از حال حاضر فاصله می‌گیرند و به سوی آینده بسط می‌یابند، برای دفاع از خود، از مبانی نظری و تئوری‌های متعارف و شناخته شده نیز فاصله می‌گیرند و بیشتر بر پایه ترکیبی از «اصول و ارزش‌ها» یا «باورها و امیدهای» طراحان و تصمیم‌گیران ذی‌ربط استوار می‌گردند.

چشم‌انداز نوعی پیش‌بینی است و با آینده سر و کار دارد، ولی فراتر از یک پیش‌بینی ساده، دربرگیرنده شبکه‌سازی‌ها و آماده‌سازی‌های مربوط به تصمیم‌گیری درباره آینده است. پیش‌بینی، تنها برآوردی از آینده است و خطی بودن سیر امور در پیش‌بینی‌ها، یک فرض پذیرفته شده می‌باشد، در حالی که سیر امور لزوماً خطی نیست و دارای حلقه‌های بازخوردی بی‌شماری است. زیرا پیش‌بینی، پس از تجزیه و تحلیل گزینه‌های زیادی از آینده و تعریف و انتخاب آینده‌های ممکن، پایان می‌پذیرد و نتایج حاصل از پیش‌بینی، متضمن پیامی برای زمان حال نیست. اما چشم‌انداز به منظور دستیابی به گزاره‌های قابل تبدیل به سیاست‌های عملیاتی در زمان حال تدوین می‌شود، تا بتواند راه‌حلی برای رسیدن به آینده مطلوب به شمار رود.

اگر چه تحقق هر چشم‌اندازی از وضع موجود و حال آغاز می‌شود، ولی تدوین چشم‌اندازها همواره با این پیش‌فرض آغاز می‌گردد که تحولات ساختاری و شکل‌گیری شرایطی کاملاً متفاوت از وضع موجود، در دوره زمانی یک چشم‌انداز، امکان‌پذیر و به اندازه کافی امید بخش و برانگیزاننده است. بنابراین در واقعیت‌های جامعه هدف متوقف نشده و بی‌باکانه به سوی آرمان‌های خوش‌بینانه نهاد مورد نظر بال می‌گشاید.

چشم‌انداز چون آمیزه‌ای از ارزش‌دآوری‌های مبتنی بر ایدئولوژی و واقعیت‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و زیست‌محیطی جامعه است، با توجه به این‌که ایدئولوژی‌ها و نگرش‌های مختلف و متفاوت، آینده‌های متفاوتی ترسیم می‌کنند، نخستین گام در پویش برنامه‌ریزی بلندمدت و آینده‌نگری، پذیرش چشم‌انداز واحدی است که تصویر سازگاری از آینده ممکن و مطلوب ترسیم نماید. به عبارت دیگر، هدف نهایی چشم‌انداز، معطوف به تبیین گزینش‌های استراتژیک

و جهت‌های اصلی تحولات ساختاری- نهادی و ارائه عرصه‌های انتخاب، برای تدوین برنامه‌های میان‌مدت در مسیر حرکت به طرف جامعه آرمانی است.

اهداف آرمانی

چشم‌انداز، «بیانی کلی» از آرمان‌هاست. این بیان کلی در گام بعد، برای نزدیک شدن به عرصه عملکرد باید تفصیل یافته و تبدیل به گزاره‌هایی روشن و قابل فهم شوند. هر چقدر چشم‌انداز به دلیل نگاه رو به آینده خود، دور از دسترس و دست‌نیافتنی به نظر می‌رسد، اهداف آرمانی باید قابل وصول و دست‌یافتنی باشند و انگیزه‌ها را برای حرکت در مسیر تحقق جلب نمایند.

اهداف آرمانی، برگرفته از تصویر مطلوب چشم‌انداز بلندمدت است، بیان انتظارات و مقاصد دست‌یافتنی که تحقق آن در گرو وفاق عمومی، اراده جمعی و تلاش خستگی‌ناپذیر خواهد بود. هدف‌های آرمانی باید از ویژگی‌های زیر برخوردار باشند:

۱. جامع، تحول‌گرا، آینده‌نگر و پویا
۲. بیانگر خصوصیات و ویژگی‌های اصلی آینده و ارزش‌ها و آرمان‌ها
۳. برخاسته از نیازهای اساسی، در تحقق چشم‌انداز
۴. توانایی ایجاد وفاق عمومی و انگیزه برای مشارکت جمعی
۵. پاسخگوی مؤلفه‌های «قوت و فرصت» و رافع «نقاط ضعف و تهدید»
۶. و در یک دوره بلندمدت پایدار باشند.

اصول راهبردی

مسائل راهبردی مسائلی هستند که با در نظر گرفتن آرمان، رسالت، چشم‌انداز و سیاست‌های کلی و شناخت راهبردی که از مطالعه عوامل کلیدی مؤثر بر عملکرد در محیط درونی و بیرونی به دست آمده، مطرح می‌شوند. در واقع مسائل راهبردی، مسائلی هستند که بدون چاره‌اندیشی برای آن‌ها، تحقق رسالت، چشم‌انداز و اهداف و اعمال سیاست‌های کلی با چالش‌های اساسی و جدی روبرو خواهد شد.

یک مسأله را وقتی اساسی و راهبردی تلقی می‌کنیم که دربردارنده ویژگی‌های زیر باشد:

۱. با یکی از عواملی که اهمیت راهبردی دارد، ارتباط وثیق و غیرقابل چشم‌پوشی داشته باشد. مانند رابطه مسأله با رسالت، چشم‌انداز، اهداف راهبردی و سیاست‌های راهبردی و اساسی.
۲. با توجه به حیطه فعالیت، یک پرسش اساسی را مطرح سازد که مدیران و خط‌مشی‌گذاران لاجرم باید پاسخ روشن، منطقی و قانع‌کننده‌ای برای آن داشته باشند.
۳. پیامدهای مثبت یا منفی مشخص، مهم و تعیین‌کننده‌ای در پی داشته باشد.

اصول راهبردی از میان مسائل راهبردی گزینش می‌شود و چارچوبی است که مجموعه حرکات و اقدام‌های اصلی برای دستیابی به اهداف ترسیم شده و نظام کلی اولویت‌گذاری را برای به دست آوردن موقعیت‌های مطلوب و خشتی کردن تهدیدها، در حال و آینده بیان می‌دارد. تدوین استراتژی و اصول راهبردی مستلزم تبعیت از جهت‌گیری مطروحه در گزاره‌های اهداف آرمانی است که به نوبه خود از جهت‌گیری کلی سند چشم‌انداز برآمده است.

اصول راهبردی مبنای و معیارهایی را در اختیار مدیریت خواهد گذاشت که توان اجرایی و امکان برخورد بهینه با

از این رو، برای تدوین اصول راهبردی، ابتدا باید واقعیت‌های بیرونی و درونی را تحلیل و بررسی کرد و از سنجش نسبت‌های موجود میان «قوت و ضعف» درونی با «فرصت‌ها و تهدیدات» بیرونی، گزاره‌هایی اصولی و راهبردی به دست آورد. این گزاره‌ها روشن خواهد ساخت چه برتری‌هایی برای غلبه بر چه موانعی باید مورد توجه مدیران در برنامه‌ریزی‌ها قرار بگیرند. این مدل در شناسایی راهبردها را اصطلاحاً SWOT می‌نامند که برگرفته از چهار عنوان «Strengths»، «Weaknesses»، «Opportunities» و «Threats» است.

در حقیقت، دستیابی به اصول راهبردی، گامی در راستای نزدیک‌تر کردن آرمان‌های مطروحه در سند چشم‌انداز به واقعیت‌های عینی است. لذا چشم‌انداز و اهداف آرمانی را گامی در «طرح‌ریزی وضع مطلوب» و اصول راهبردی را قدمی در راستای «تحلیل وضع موجود» می‌دانیم.

طرح‌ریزی وضع مطلوب

برنامه‌ریزی برای هر نهاد و سازمانی، از کوچک‌ترین نهادها مانند یک شرکت تجاری خرد گرفته، تا بزرگ‌ترین نهادهای اجتماعی مانند یک کشور یا ملت و حتی عائله بشری در قالب سازمان ملل، لاجرم از الگوی وضعیت «موجود، مطلوب، انتقال» تبعیت می‌کند. مادامی‌که وضعیت فعلی و حال نهاد بررسی و تحلیل نشود و وضعیت مطلوب مورد انتظار و متوقع از آن ترسیم نگردد، امکان برنامه‌ریزی برای «انتقال» ممکن نخواهد بود.

چشم‌انداز و نقشه تفصیلی آن، یعنی اهداف آرمانی، متکفل ترسیم وضعیت مطلوب نهاد هدف می‌باشند و برای دستیابی به توصیفات کلی و کیفی آن وضعیت تدوین می‌گردند.

از این رو در سند راهبردی، «طرح‌ریزی وضع مطلوب» را گام نخست و مقدم بر «تحلیل وضع موجود» قرار می‌دهیم. سبب اصلی تقدم «ترسیم مطلوب» بر «تحلیل موجود»، اصل بودن مقصد در حرکت است. در حرکت، بی‌تردید، مقصد اصل است و حرکت تنها وسیله‌ای برای دستیابی به مقصد است. حرکت به خودی خود اصالت نداشته و تابع مقصد تعریف می‌شود. با توجه به این‌که هدف از حرکت، پیشرفت و تعالی است و مفروض بدیهی بر این استوار است که مقصد کامل‌تر از مبدأ است، برای تکامل، مبدأ نازل‌تر از مقصد تصور می‌شود. بر این اساس، ابتدا وضع مطلوب توصیف شده و سپس موجودیت هدف تحلیل می‌شود و برای فرار از ناهنجاری‌ها و عدم تعادل‌های موجود در شرایط حال و

تبدیل آن به مرتبه‌ای برتر و اُعلی، برنامه حرکت و انتقال تولید می‌گردد.

در یک تجزیه و تحلیل دقیق می‌توان ترسیم وضعیت مطلوب را تلاشی سیستماتیک متکی بر «باورها» در مسیر تحقق «امیدها» دانست. از این رو، پیش از تدوین سند چشم‌انداز و تبیین اهداف آرمانی، بایستی باورها که حاکی از مطلوبیت‌ها و امیدها که حاکی از دست‌یافتنی‌هاست تبیین شده و توصیف گردند.

باورها

۱. آرمان‌های حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (حفظه‌الله) درباره فلسطین همان آرمان مشترک امت اسلامی است.

۲. مقاومت تنها راه نجات است و سازش به سرانجام نمی‌رسد.

۳. همه ملت‌های آزاده جهان، در صورت آگاهی حامی مردم مظلوم فلسطین خواهند بود.

۴. امپریالیسم جهانی قادر نیست این حجم از مظلومیت را پنهان کند.

۵. تکلیف ملت‌ها از دولت‌های دست‌نشانده جداست.

۶. کشورهای غربی به دلیل منافع خود از رژیم غاصب حمایت می‌کنند و اگر این منافع مسدود شود، عقب‌نشینی خواهند کرد.

۷. کشورهای غربی زیر ماسک حقوق بشر و آزادی پنهان شده‌اند و در صورت افشای ماهیت رژیم اشغالگر نمی‌توانند به حمایت آشکار از آن ادامه دهند.

۸. با تلاش‌های فرهنگی و سیاسی و حقوقی می‌توان عزم جهانی را برای دفاع از ملت مظلوم فلسطین جزم کرد.

۹. راه نجات ملت مظلوم فلسطین از اتحاد ملت‌های مسلمان، همبستگی و وحدت مذهبی می‌گذرد و در گرو صرف نظر از اختلافات است.

۱۰. با رأی‌گیری و همه‌پرسی عمومی از ملت فلسطین می‌توان به یک دولت متحد ملی دست یافت که پیروان همه ادیان و مذاهب در کنار هم با آسایش و آزادی زندگی کنند.

امیدها

۱. خداوند حامی مظلومان جهان است و قطعاً خون بر شمشیر پیروز است.

۲. زور و قلدری هر رژیمی دوام ندارد و لاجرم با آگاهی و مقاومت پایان خواهد یافت.

۳. ملت فلسطین در صورت اقتدار به سرزمین مادری خود باز خواهند گشت.

۴. ملت فلسطین هر روز بیش از پیش به مقاومت روی خواهند آورد.

۵. آگاهی‌بخشی و بیان تاریخ و نشان دادن شکست‌های نظریه سازش عزم فلسطین را قوی خواهد کرد.

۶. جنایتکاران رژیم صهیونیستی در دادگاه‌های بین‌المللی محاکمه خواهند شد.

۷. دولت‌های غربی برای همیشه نمی‌توانند از جنایت‌های رژیم غاصب حمایت کنند و ناگزیر به عقب‌نشینی خواهند بود.
۸. شعار دموکراسی که ظاهرسازی دولت‌های غربی است علیه ظلم صهیونی عمل کرده، آن‌ها را به بن‌بست می‌کشاند و مجبور خواهند شد در برابر آگاهی ملت‌های جهان تسلیم شوند.
۹. مهارت‌افزایی جوانان فلسطینی آن‌ها را برای تصدی مسئولیت‌های آتی کشورشان آماده خواهد کرد.
۱۰. ایجاد تشکّل‌های حقوقی و اجتماعی به هم‌گرایی و همسویی حامیان ملت فلسطین کمک می‌کند.

چشم‌انداز

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان به خدای متعال و وعده‌های صادق پروردگار بر حتمی بودن غلبه نهایی خون بر شمشیر و پیروزی مظلوم بر ظالم و آگاهی از ناتوانی کفر جهانی در مقابل جبهه مقاومت اسلامی با کوشش برنامه‌ریزی شده و مدبرانه جمعی، جمعیت دفاع از ملت فلسطین در افق ۱۴۱۴ هجری شمسی نهادی است توانمند در پاسداری از اصول، ارزش‌ها و آرمان‌های حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (حفظه‌الله) درباره فلسطین به‌عنوان آرمان‌های مشترک امت اسلامی و حمایت از مبارزات ملت فلسطین با اقتداربخشی و توانمندسازی ملت فلسطین به‌منظور:

۱. بازگشت آوارگان فلسطینی به سرزمین مادری خویش
۲. آزادسازی قدس شریف
۳. تشکیل حکومت مستقل فلسطینی مبتنی بر خواست فلسطینیان اعم از: مسلمان، مسیحی و یهودی
۴. جلب حمایت مردم ایران و جهان و دولت‌ها
۵. پیگیری مطالبات مردم فلسطین در مجامع بین‌المللی برای احقاق حقوق مادی و معنوی ملت فلسطین
۶. محاکمه جنایتکاران صهیونیست در مراجع صالحه
۷. مقابله با توطئه‌های حامیان بین‌المللی رژیم صهیونیستی به‌ویژه دولت آمریکا و صهیونیسم جهانی در خصوص ملت فلسطین

اهداف آرمانی

۱. رساندن پیام مظلومیت مردم فلسطین به گوش جهانیان
۲. تلاش برای رشد معنوی، اخلاقی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی ملت فلسطین با تأکید بر نقش جوانان، نوجوانان و نیروهای موگد و تمهید حضور گسترده و سامان‌یافته آنان در عرصه‌های مختلف احقاق حقوق ملت فلسطین
۳. کمک به تقویت هویت ملی فلسطینی در میان فلسطینیان، مردم مسلمان و جامعه بین‌الملل
۴. افشای هویت رژیم صهیونیستی و نامشروع بودن آن و عدم امکان ملت‌سازی تحمیلی اسرائیل و حمایت از موضع حضرت امام خمینی (ره) مبنی بر ضرورت نابودی رژیم صهیونیستی

۵. کمک به تقویت و پاسداری از قداست قدس شریف و احیاء آداب و سنن و پیشینه تاریخی
۶. کمک به تجهیز مادی و تأمین امکانات عمومی برای تداوم حیات ملی مردم فلسطین اعم از اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، فنی و علمی
۷. کمک به تجهیز مدیران آینده‌پرداز برای حکومت آتی مردم فلسطین و نیز طراحی و تدوین و پیاده‌سازی قوانین و مقررات بین‌المللی برای حمایت از حقوق مردم فلسطین و امور نرم‌افزاری برای ساماندهی دولت آتی فلسطین و یکپارچگی و وحدت مدیریت مبارزات مردم فلسطین
۸. کمک به تدوین دکرین تحقق آرمان‌های فلسطین، تبیین خطوط قرمز و منافع ملی ملت فلسطین
۹. کمک به رفع موانع سیاسی و بهره‌گیری از فرصت‌های بین‌المللی برای احقاق حقوق مردم فلسطین
۱۰. کمک به تجهیز نیروی انسانی با اعتقادات توحیدی علوم و فنون روزآمد و حمایت‌های اجتماعی برای توسعه منابع انسانی ملت فلسطین
۱۱. پیگیری محاکمه سران جنایتکار رژیم صهیونیستی و جنایتکاران جنگی اسرائیلی در مراجع بین‌المللی
۱۲. افشا و مقابله با توطئه‌های استکبار جهانی به‌ویژه دولت امریکا و صهیونیسم بین‌الملل در مورد ملت فلسطین
۱۳. کمک به تدارک نیروی انسانی برای تداوم مبارزات مردمی ملت فلسطین
۱۴. تلاش برای رشد و تعالی، تعلیم و تربیت نیروی انسانی و مدیران کارآمد و شایسته و گسترش نظام مشارکت فلسطینیان در فرآیند توسعه فرهنگی - اجتماعی و اقتصادی ملت فلسطین
۱۵. پشتیبانی لازم از نیروهای وفادار به آرمان‌های ملت فلسطین از طرق مختلف و از جمله سامان‌دادن تشکّل‌های مختلف مردمی و غیردولتی به صورت مستقل یا وابسته
۱۶. تلاش برای تبیین پیام مبارزات ملت فلسطین از طریق اشاعه و ترویج آرمان‌ها و دستاوردهای گوناگون آن برای نسل جوان ایران و جهان به زبان روز و علمی و مبارزه با آموزه‌های غلط و مفاهیم و تفکرات انحرافی
۱۷. تلاش برای شناخت تحولات بین‌المللی اعم از: سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و اتخاذ مواضع صحیح در این قلمرو به منظور تأمین هر چه بیشتر منافع ملی ملت فلسطین
۱۸. مشارکت در اصلاح و رفع ناهنجاری‌های فرهنگی، اجتماعی اقتصادی دامن‌گیر ملت فلسطین
۱۹. حمایت و ایجاد ارتباط با تشکّل‌هایی که در دیگر کشورها به‌ویژه در کشورهای اسلامی اصول و مرامنامه جمعیت را پذیرفته و قصد همکاری داشته باشند
۲۰. تأسیس رسانه‌های مناسب و روزآمد برای اطلاع‌رسانی و اعلام نظرات جمعیت
۲۱. تأسیس انواع تشکّل‌ها و شخصیت‌های حقوقی مطابق قوانین جاری، قانون تجاری و سایر ضوابط و مقررات قانونی و تحت نظارت مراجع ذی‌ربط

پس از آن‌که خواسته‌های آرمانی جمعیت دفاع از ملت فلسطین روشن شد و دورنمایی از آنچه پیش‌روست ترسیم گشت، نوبت به تحلیل وضعیتی می‌رسد که جمعیت در آن گام بر می‌دارد و نفس می‌کشد. در این گام تلاش بر این است تا واقعیت‌ها آن‌گونه بیان گردد که «هست»، نه آن‌گونه که «انتظار» داریم باشد.

الزام‌ها

۱. پذیرش ضوابط بین‌المللی در جهت فراهم شدن امکان استفاده از قدرت نهادهای حاکم
۲. احترام به قوانین کشورها در راستای قانونی بودن تشکّل‌های تأسیس‌شده و مورد حمایت
۳. پرهیز از موضع‌گیری‌های مخالف وحدت
۴. صبر و استقامت و دوری از تصمیمات و اقدامات محاسبه‌نشده
۵. ثبت قانونی و فعالیت رسمی و آشکار تمامی نهادهای وابسته به جمعیت
۶. محوریت اخلاق و ادب اسلامی در مواجهه با مخالف و موافق
۷. مراعات ظرفیت‌های ملت‌ها و تحمل و صبوری در مسیر رشد و آگاهی
۸. مدارا و حل منازعات و اختلافات بر سر روش‌ها با تکیه بر اهداف و آرمان‌های مشترک
۹. یکسان‌سازی و همسومودن مواضع تمامی اعضا در رسانه‌ها
۱۰. حرکت در مسیر تبدیل همدلی در آرمان‌های مشترک به همفکری و اتفاق نظر در روش‌ها و برنامه‌ها
۱۱. استفاده گسترده از رسانه‌های عمومی و ارتباط جمعی
۱۲. بهره‌گیری از فناوری‌های نوپدید فضای مجازی و هوش مصنوعی

امتیازها و محدودیت‌ها

با نگاهی ارزشی به الزام‌ها، بعضی امتیاز به شمار می‌روند و بعضی محدودیت. مادامی‌که امکان تغییر الزام‌ها وجود نداشته باشد، در کوتاه‌مدت باید امتیازها را با نگاهی مثبت به کار گرفت و محدودیت‌ها را صبورانه با راه‌حل‌هایی موقتی تبدیل به گذرگاهی برای عبور نمود.

اگر چه تبعیت از قوانین بین‌المللی و برخی ضوابط ملّی کشورها می‌تواند دشوار و آسیب‌زننده باشد، ولی به عنوان یک محدودیت باید پذیرفت، زیرا فعالیت جمعیت و تشکّل‌های وابسته به آن در جهان وابسته به این پذیرش و احترام به این قوانین است.

مواردی مانند: صداقت، احترام به تمامی ادیان و مذاهب، ادب و اخلاق اسلامی از امتیازاتی است که جمعیت به‌دلیل ابتدا بر آموزه‌های اسلامی دارد و بر سرعت تحقّق آرمان‌ها می‌افزاید. همچنین دسترسی به متخصصان و کارشناسان مسلمان در عرصه‌های مختلف رسانه و فناوری.

روند دستیابی به اصول راهبردی

راهبردها حرکت‌دهنده توانایی‌ها و بیان‌کننده راه‌های رسیدن از وضع موجود به وضع مطلوب هستند. راهبردها در واقع چیرستی، چرایی و چگونگی اقدامات اصولی و اساسی را مشخص می‌سازند و بر فضای فکری، کاری و فرآیندهای تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی احاطه کامل دارند.

راهبردها را از آن رو «اصول» می‌نامیم که به‌عنوان مفروضاتی قطعی باید در تمامی مراحل برنامه‌ریزی‌های آتی حفظ شده و لحاظ گردند.

نخستین پرسشی که در تدوین اصول راهبردی با آن مواجه هستیم این است که برای انجام رسالت و مأموریت خود در راستای چشم‌انداز ترسیم‌شده در چه وضعیتی قرار داریم؟ برای پاسخ به این پرسش، ابتدا باید پاسخ‌های معتبر و قابل اتکایی برای پرسش‌های فرعی ذیل به دست آوریم:

۱. در محیط درونی، برای تحقق چشم‌انداز، چه توانایی‌ها و قوت‌ها، شایستگی‌های برجسته و مزیت‌های قابل توجهی وجود دارد که می‌توان به آن‌ها تکیه کرد؟

۲. در محیط درونی، با چه ناتوانی‌ها، آسیب‌پذیری‌ها و ضعف‌هایی مواجه هستیم که مانع دستیابی به اهداف آرمانی می‌شوند؟

۳. در محیط بیرونی، چه فرصت‌هایی وجود دارد که برای تحقق چشم‌انداز باید از آن‌ها بهره‌گیری کرد؟

۴. در محیط بیرونی، چه تهدیدهایی وجود دارد که باید از آن‌ها دوری گزید و یا برای برخورد با آن‌ها چاره‌جویی کرد؟

برای پاسخ به پرسش‌های فرعی فوق ناگزیر به شناسایی دو دسته از عوامل هستیم؛ عوامل بیرونی که بر آن‌ها اشراف و کنترل نداریم و عوامل درونی که بر آن‌ها اشراف و کنترل داریم. عوامل دسته اول «فرصت‌ها و تهدیدها» نامیده می‌شود و عوامل دسته دوم «قوت‌ها و ضعف‌ها». پس از شناسایی و ارزیابی این دو دسته از عوامل، می‌توان به ارزیابی موقعیت و اقدام پرداخت و به اصول راهبردی دست یافت.

زمینه‌های درونی

هر سازمان یا نهادی متشکل از مجموعه‌ای منابع با ارزش است، شامل: دارایی‌های پایه، قابلیت‌ها، شایستگی‌ها و فرآیندهایی که با اتکا بر آن‌ها به تولید محصول یا ارائه خدمات می‌پردازد. از نگاه سیستمی، این منابع شامل چهار بُعد می‌شود: دروندادها، فرآیندها، برون‌دادها و بازخوردها. بنابراین، در مطالعه محیط درونی، مطالعه این ابعاد چهارگانه در سطح کلان ضروری است.

تحلیل فضای عملکردی برای دستیابی به اصول راهبردی

محیط بیرونی

محیط درونی

فرصت‌ها

تهدیدها

دروندادها

فرآیندها

بروندادها

بازخوردها

بر این اساس، مهم‌ترین زمینه‌های شرایط درونی که می‌توانند حاوی نقاط قوت یا ضعف باشند عبارتند از:

۱. رسالت، مأموریت، چشم‌انداز و اهداف تعیین‌شده
۲. ساختار سازمانی و ویژگی‌های آن
۳. ساختار منابع انسانی و نظام مدیریت منابع انسانی، شامل: جذب، گزینش، سازماندهی و به‌کارگیری، آموزش و به‌سازی، نظام نگهداری و جبران خدمت
۴. فرآیندهای مدیریت و رهبری، مانند: برنامه‌ریزی، سازماندهی، انگیزش و رهبری، نظارت و کنترل.
۵. فرهنگ سازمانی و ضریب هم‌پوشانی فرهنگ مطلوب با فرهنگ موجود
۶. سرمایه اجتماعی سازمان، شامل: کمیت، کیفیت، سطح و عمق تعامل‌ها و ارتباطات طولی و عرضی واحدهای وظیفه‌ای و بخش‌های اصلی با یکدیگر
۷. نظام مدیریت دانش و اطلاعات، سیستم‌های گردآوری و پردازش اطلاعات
۸. پراکنش جغرافیایی و موضوعی واحدها، خدمات و فعالیت‌ها
۹. منابع مالی و نظام تخصیص و جذب آن

ضعف‌ها

قوت‌ها

قوت‌ها

بر اساس عناوین فوق، قوت‌های جمعیت دفاع از ملت فلسطین را می‌توان این موارد دانست:

۱. همدلی و اتفاق همه اعضا بر حمایت از ملت فلسطین
۲. ایمان به خدای متعال و امداد قطعی او از مظلوم
۳. روحیه شهادت‌طلبی و شجاعت
۴. تجربه و سابقه مبارزاتی و آگاهی از روش‌های آن
۵. حضور بزرگان و اعضای دارای مقبولیت اجتماعی و سیاسی و فرهنگی
۶. ساختار و تشکیلات سازمانی رسمی و ثبت شده
۷. وجود حامیان فراوان و مرتبط با جمعیت
۸. ارتباط با افراد ذی‌نفوذ در عرصه بین‌الملل و در کشورهای جهان
۹. مبتنی بودن تصمیمات بر یک مجمع عمومی گسترده و قوی
۱۰. وجود سیستم بازرسی و حراست درونی برای جلوگیری از نفوذ

ضعف‌ها

در حال حاضر و با بررسی وضعیت جمعیت و تجارب گذشته و نیروهای متخصص همکار و اعضای آن، ضعفی در نیروی انسانی، منابع و امکانات جمعیت دیده نمی‌شود.

زیست‌بوم بیرونی

محیط بیرونی دربردارنده مجموعه‌ای از عوامل است که بر رسالت و اهداف ما تأثیر می‌گذارند و از عملکرد ما نیز کم و بیش تأثیر می‌پذیرند، ولی کنترل چندانی بر آنها نداریم.

به همین دلیل، هدف اصلی از مطالعات محیط بیرونی شناخت بهتر محیط و عوامل کلیدی موجود در آن است تا بتوان فرصت‌ها و تهدیدها را دریافت و چگونگی بهره‌گیری از فرصت‌ها و پرهیز از تهدیدها را ترسیم نمود.

مراد از فرصت‌ها، وجود زمینه‌های مساعد برای فعالیت است که از طریق آن‌ها می‌توان با بهره‌گیری از توانایی‌ها تحقق رسالت و اهداف را میسر ساخت و یا با استفاده از این فرصت‌ها، ضعف‌ها، ناتوانی‌ها و آسیب‌پذیری‌ها را کاهش داده یا جبران نمود.

همچنین منظور از تهدیدها نیز، برآیند وضعیت نامساعد و نامطلوبی است که برخلاف اهداف، ارزش‌ها، اصول و منافع عمل نموده و خارج از کنترل هستند و لذا احتمال ایجاد آشفتگی و اختلال در روند فعالیت‌ها و به تبع آن مواجه ساختن اهداف و ارزش‌های اساسی با خطر از سوی این عوامل وجود دارد.

محیط دور و نزدیک

برای شناخت بهتر محیط بیرونی، ابتدا آن را به دو محیط مجزای «دور» و «نزدیک» تقسیم می‌کنیم. منظور از محیط دور یا کلان و زمینه‌ای، محیط جامعه جهانی و خیل عظیم مخاطبانی است که جمعیت دفاع از ملت فلسطین با آن‌ها در ارتباط است. در این سطح مجموعه عواملی بررسی می‌شوند که بر تصمیمات جمعیت تأثیر می‌گذارند و از آن تأثیر می‌پذیرند، اما جمعیت هیچ کنترلی بر آن‌ها ندارد و یا کمترین نفوذ را می‌تواند بر آن‌ها داشته باشد. برای شناخت عوامل این محیط، ابعاد اصلی ذیل مورد توجه قرار می‌گیرند:

۱. بوم‌شناسی اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی
۲. مطالعه شرایط سیاسی، حقوقی و امنیتی
۳. گستره جغرافیایی ارتباطات و ویژگی‌های آن
۴. فناوری‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری موجود در جهان

منظور از محیط نزدیک یا تعاملی محیطی است که هم بیشترین تأثیر را بر جمعیت دفاع از ملت فلسطین دارد و هم جمعیت و عوامل درونی آن بیشترین ارتباط و تعامل را با این محیط برقرار می‌کنند. این محیط شامل تمامی بخش‌ها، ادارات و سطوح مدیریتی و کاری جمعیت می‌شود.

فرصت‌ها

بر اساس تعاریف فوق، فرصت‌های پیش‌روی جمعیت دفاع از ملت فلسطین را می‌تواند در عناوین ذیل فهرست

۱. حمایت خودجوش ملت‌های جهان از مردم مظلوم فلسطین به دلیل آشکار شدن جنایات صهیونیسم
۲. آمادگی مردم جهان و حامیان فلسطین برای سازماندهی در قالب تشکّل‌ها و سَمَن‌ها
۳. قوانین بین‌المللی حامی حقوق بشر و دادگاه‌های بین‌المللی کیفری
۴. فراهم شدن منابع روشنگر و آگاهی‌بخش فراوان به دلیل رواج تجهیزات صوتی و تصویری
۵. فراوانی رسانه‌های مستقل و غیروابسته در جهان
۶. فضای مجازی اینترنت و امکانات زیاد آن در انتشار محتوا و اخبار
۷. دسترسی مردم جهان به شبکه‌های رسانه‌ای ماهواره‌ای
۸. تظاهر دول مستکبر غربی به شعار دموکراسی و بن‌بست آن برای صهیونیسم
۹. ضعیف شدن امپریالیسم و ناتوانی آن در حمایت بیشتر از صهیونیسم
۱۰. وجود افراد تحصیل‌کرده و اساتید ذی‌نفوذ و چهره‌های سرشناس در میان حامیان فلسطین

تهدیدها

۱. حمایت‌های مالی و سیاسی دولت‌های غربی از رژیم اشغالگر
۲. عادت صهیونیسم به ترور شخصیت‌ها و افراد مخالف خود
۳. توانمندی صهیونیسم به نفوذ در سامانه‌های رایانه‌ای به دلیل اسرائیلی بودن بسیاری از شرکت‌های تولید سخت‌افزار و نرم‌افزار
۴. روال دروغ‌گویی و فریبکاری دولت‌های امپریالیست
۵. انحصار مالکیت رسانه‌های بزرگ جهان در شبکه صهیونیسم و پرده‌پوشی آن‌ها بر جنایات
۶. محدودیت‌های قوانین کشورها برای حمایت‌های سازمان‌یافته از ملت فلسطین
۷. تبدیل شدن دروغ هولوکاست به یک باور عمومی و رایج در جهان
۸. بسته شدن سریع حساب‌های کاربری حامی فلسطین در شبکه‌های مجازی و پیام‌رسان‌های مهم
۹. فعالیت گسترده ارتش سایبری صهیونیسم در فضای مجازی علیه آگاهی و اطلاع‌رسانی
۱۰. عدم دسترسی کافی به فضای مجازی و فناوری‌ها در مناطق تحت اشغال صهیونیسم
۱۱. نفوذ لابی صهیونیسم در بسیاری از حاکمان کشورهای اسلامی و غیراسلامی

پس از جمع ملاحظات محیط درونی و بیرونی و شناسایی عوامل مؤثر مثبت و منفی در هر یک، راهبردهای چهارگانه قوت- فرصت، قوت- تهدید، ضعف- فرصت و ضعف- تهدید تحصیل و پس از بررسی و آنالیز به اصول راهبردی منجر شده است. اصول راهبردی‌ای که باید بر تمامی فرآیندهای برنامه‌ریزی حاکم باشد، تا دستیابی به اهداف آرمانی مورد نظر را در ذیل توجه به چشم‌انداز ذکر شده، تضمین نماید.

ماتریس چهار مؤلفه‌ای

چنانچه چهار دسته از عناوین ذکر شده را مقابل هم قرار دهیم، با جدولی مواجه خواهیم شد چهارخانه‌ای که در هر خانه یک دسته از راهبردها را نشان خواهد داد. هدف این است تا این راهبردها را یافته و فهرست نماییم.

تهدیدات	فرصت‌ها	
راهبردهای انطباقی اگر چه توانایی اقدام وجود دارد، ولی آماده نبودن شرایط اجتماعی لزوم احتیاط را مطرح می‌کند. باید با ملاحظات بسیار زیاد این راهبردها را عملی کرد.	راهبردهای تهاجمی با توجه به توانایی درونی برای اقدام در موضوعی که فرصت اجتماعی آن وجود دارد، باید این راهبردها در اولویت اول اقدام قرار گیرند.	قوت‌ها
راهبردهای دفاعی توانایی انجام این فعالیت‌ها در داخل نیست. محیط بیرونی نیز ظرفیت پذیرش آن‌ها را در اختیار نمی‌گذارد. در این موارد باید کاملاً عقب‌نشینی کرد و هیچ اقدامی ننمود. این راهبردها برای حفظ سازمان طرح می‌شوند.	راهبردهای اقتضایی فضای مناسبی در جامعه برای فعالیت وجود دارد، ولی توانایی انجام آن کار در داخل نیست. باید تا می‌توان توانمندی کسب کرد تا در حد امکان از آن فرصت بهره‌برداری نمود. این راهبردها دومین اولویت‌های اجرایی هستند.	ضعف‌ها

راهبردهای تهاجمی

۱. تأسیس سریع روزنامه، خبرگزاری، شبکه‌های اطلاع‌رسانی مجازی و ابزارهای آگاهی‌بخش جهانی به زبان‌های مختلف دنیا، با توجه به آمادگی مردم جهان و مبارزات خودجوش ملت‌ها در حمایت از فلسطین و توان بالای جمعیت و تجربه در بحث رسانه

۲. افزایش ارتباط با رسانه‌های مستقل جهانی و معرفی نماینده رسمی برای تقویت این ارتباط در جهت ابلاغ پیام مظلومیت ملت فلسطین به جهانیان

۳. بهره‌گیری از فرصت جوانی جمعیت فلسطین برای شکل‌دهی و استحکام شخصیت اخلاقی و معنوی

۴. استفاده از توانمندی و تجارب اعضای جمعیت برای تدوین آسناد و دکرین‌های مقاومت‌محور به زبان‌های مختلف و ترویج آن در میان ملل جهان

۵. تشکیل دفتر حقوقی و پیگیری مداوم و مستمر شکایات علیه جنایتکاران صهیونیست با استفاده از وکلای

۶. خلاصه سازی و ترجمه بیانات امامین انقلاب درباره فلسطین به تمامی زبان های دنیا و تبدیل به محتوای دیجیتال در قالب صوتی و تصویری و انیمیشن و اینفوگرافی و انتشار گسترده در فضای مجازی و رسانه ها
۷. ارتباط سریع و قوی با نهادهای مردمی و تشکلهای دانشجویی حامی فلسطین در تمامی کشورها و معرفی نماینده دائمی برای حفظ و تداوم ارتباط
۸. جذب حامیان مالی و سیاسی از طریق ایجاد نمایندگی های حمایتی جمعیت در تمامی کشورها که برقراری ارتباط و مراقبت از مراودات مالی را قابل اعتماد و آسان نماید و طراحی شیوه های انتقال و حساب های بانکی معتبر جهانی
۹. طراحی و برگزاری دوره های آموزش و مهارت افزایی غیرحضوری از طریق فضای مجازی برای جوانان فلسطین در مسیر آماده سازی مدیران آینده با اختصاص یک بخش ویژه در جمعیت برای کار تخصصی و دقیق در این زمینه
۱۰. آموزش گسترده زبان عبری به کارشناسان برای توانمندسازی آنان در مطالعه و تحقیق در منابع صهیونی و استفاده از این منابع برای روشننگری اهداف جنایتکارانه و نژادپرستانه رژیم اشغالگر

راهبردهای اقتصادی

با حذف ردیف «ضعفها» لزوم این راهبردها نیز منتفی است.

راهبردهای انطباقی

۱۱. افزایش مقاومت جوانان در مقابل تهدیدات جهانی به سمت لابیگری و تفکرات سکولار و لائیک با برگزاری دوره های تقویت باورها و معنویت
۱۲. اهتمام به ترویج گفتمان هویت ملی فلسطینی برای جلوگیری از موفقیت رسانه های غربی و استعماری
۱۳. افشای واقعیت هولوکاست و اسناد آن برای از میان بردن ابزار فریبکاری صهیونیسم
۱۴. حمایت از حفظ آداب و رسوم و ترویج سنت های قومیتی و منطقه ای مردم فلسطین به هدف تقویت هویت ملی در برابر فشار رسانه های غربی به منحل شدن در سبک زندگی غربی
۱۵. تلاش برای رفع موانع و محدودیت های ابزاری و حمایت از دسترسی آسان مردم فلسطین به فناوری های فضای مجازی و پیامرسانی
۱۶. تقویت بخش حراست و امنیت فیزیکی و مجازی در مقابل تجاوزهای صهیونیسم برای نفوذ به جمعیت و تشکلهای مرتبط و مقابله با ترور
۱۷. تشکیل یک گروه آینده پژوهشی در جهت پیش بینی حوادث و پدیده ها و برنامه ریزی دقیق در مواجهه با طراحی های دشمن صهیونی
۱۸. مطالعه گسترده منابع مالی جهانی آشکار شرکت ها و دولت ها برای اطلاع رسانی رسواکننده نسبت به حجم

مالی حمایت‌ها از رژیم اشغالگر و اختصاص یک سامانه اختصاصی به نمایش لحظه‌ای حجم روبه‌رشد و روزافزون این حمایت‌ها

۱۹. شناسایی عوامل لابی جهانی صهیونیسم و افراد پرکار این لابی و معرفی دقیق این افراد در فضای مجازی و رسواکردن فعالیت‌های آنان

۲۰. تدوین بروشورها و راهنماهای امنیتی حفاظت از داده‌ها و حفاظت فیزیکی از جان و مال افراد، همراه با آشکار کردن روش‌های مرسوم صهیونیسم در ترور، به هدف کاهش اثرگذاری این قبیل عملیات‌ها

راهنماهای دفاعی

با حذف ردیف «ضعف‌ها» لزوم این راهنماها نیز منتفی است.

